Lietas arhīva Nr. A42-00640-21/2
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:0621.A420229720.3.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2021. gada 21. jūnijā

Administratīvā rajona tiesa
tiesnese Ilze Andruškina,
tiesnese Ilze Freimane,
tiesnese Marina Romanova,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „RIPO SERVISS" pārstāvjiem /pers. D/ un /pers. E/, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvei /pers. F/ un Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības pārstāvjiem /pers. G/ un /pers. H/,

mutvārdu procesā tiešsaistes režīmā, izmantojot aplikāciju *Microsoft Teams*, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „RIPO SERVISS" pieteikumu par Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 2020. gada 3. jūlija lēmuma (protokols Nr. AM NBS NP 2019/046-09) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecība (turpmāk – pasūtītāja) 2019. gada 30. oktobrī izsludināja atklātu konkursu „Automobiļu *Mercedes-Benz 2638* remonta pakalpojumi" (id. Nr. NP 2019/46) (turpmāk – konkurss).

Konkursa priekšmets ir transportlīdzekļu bojājumu/defektu diagnostika, remonta darbi, periodiskās tehniskās apkopes, virsbūves vai tās daļas remonts, krāsošana, servisa pakalpojumu izpildei nepieciešamās rezerves daļas, lai nodrošinātu automobiļu uzturēšanu funkcionālā kārtībā dienesta uzdevumu izpildei. Atbilstoši konkursa nolikuma 13.1. punktam līguma slēgšanas tiesības tiks piešķirtas pretendentam, kurš būs iesniedzis konkursa noteikumiem un tehniskās specifikācijas prasībām atbilstošu piedāvājumu par pilno iepirkuma priekšmeta apjomu ar saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu.

Piedāvājumu konkursā iesniedza pieteicēja sabiedrība ar ierobežotu atbildību „RIPO SERVISS", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs", SIA „HIDROTEHNIKA", sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" un SIA „ZK 9".

[2] Ar pasūtītājas iepirkuma komisijas 2019. gada 17. decembra lēmumu (sēdes protokols Nr. AM NBS NP 2019/046-05) līguma slēgšanas tiesības konkursā piešķirtas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs".

Pieteicēja iesniedza iesniegumu Iepirkumu uzraudzības birojam (turpmāk – birojs), norādot, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" ir piedāvājusi darbus veikt nesamērīgi īsā laikā, tādējādi tās piedāvājums ir nepamatoti lēts.

A r 2020. gada 20. janvāra lēmumu Nr. 4-1.2/20-7 birojs aizliedza pasūtītājai slēgt iepirkuma līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" un atcēla pasūtītāja iepirkuma komisijas lēmumu par iepirkuma rezultātiem, uzliekot par pienākumu atkārtoti izvērtēt iesniegtos piedāvājumus.

Birojs konstatēja, ka pretendentu piedāvājumos norādītais darbu izpildes laiks ir būtiski atšķirīgs, un, ievērojot to, ka pretendentu piedāvātās cenas par vienu darba stundu ir līdzīgas, tas būtiski ietekmē pretendentu piedāvāto cenu par darbu izpildi. Kā secināja birojs, pasūtītāja nebija izvērtējusi, vai pretendenta norādītajā laikā var paveikt attiecīgos darbus un vai piedāvātajā stundas cenā ir iekļautas izmaksas gadījumā, ja pretendents ir paredzējis konkrētā darba veikšanā vairāku darbinieku iesaisti, kas ļauj samazināt konkrētā darba izpildes laiku.

Līdz ar to birojs uzskatīja, ka pasūtītājai objektīvi vajadzēja rasties šaubām par to, vai sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" piedāvājums nav nepamatoti lēts, un pasūtītājai ir jāveic Publisko iepirkumu likuma 53. panta pirmajā daļā paredzētā pārbaude attiecībā uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" piedāvājumu.

[3] Ar pasūtītājas 2020. gada 29. aprīļa lēmumu (sēdes protokols Nr. AM NBS NP 2019/046-08) līguma slēgšanas tiesības konkursā atkārtoti piešķirtas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs"

Izskatot pieteicējas iesniegumu, birojs ar 2020. gada 8. jūnija lēmumu Nr. 4-1.2/20-90 aizliedza pasūtītājai slēgt iepirkuma līgumu ar SIA „Daugavas biznesa centrs" un atcēla pasūtītājas iepirkuma komisijas lēmumu par iepirkuma rezultātiem, uzliekot par pienākumu atkārtoti izvērtēt iesniegtos piedāvājumus.

Birojs secināja, ka pasūtītāja nav vērtējusi visus aspektus, kas ļautu secināt, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" iesniegtais piedāvājums ir nopietns un īsts, un tātad ir veikusi formālu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Daugavas biznesa centrs" piedāvājuma izvērtējumu nepamatoti lēta piedāvājuma sakarā.

[4] Pasūtītāja 2020. gada 3. jūlijā nolēma pārtraukt konkursu (sēdes protokols Nr. AM NBS NP 2019/046-09) tādēļ, ka pasūtītājas rīcībā nav instrumentu, lai izpildītu biroja lēmumu, un konkursa nolikumā ir nepilnības.

Iepirkuma komisijas sēdes protokolā norādīts, ka darbu veikšanas laiku netika plānots vērtēt atsevišķi. Tā kā pasūtītāja nav izvirzījusi prasības darba izpildes laikam pa atsevišķām pozīcijām, nebūtu pareizi izmantot darbu veikšanas laiku kā izslēgšanas kritēriju. Turklāt pasūtītāja neveiks laika kontroli atsevišķiem darbiem. Pasūtītāja ir noteikusi darba izpildes maksimālo laiku – 30 dienas pēc tāmes saskaņošanas. Tātad vienīgi šī laika neievērošana būtu par pamatu sankciju piemērošanai.

[5] Izskatot pieteicējas iesniegumu, birojs ar 2020. gada 31. jūlija lēmumu Nr. 4-1.5/1615 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) to atstāja bez izskatīšanas.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka pasūtītājas lēmums par konkursa pārtraukšanu ir balstīts uz objektīviem apsvērumiem, kas saistīti ar to, ka atbilstoši konkursa nolikumam pasūtītājai nav iespējams objektīvi izvēlēties saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu un noslēgt ekonomiski pamatotu līgumu, kāds ir pasūtītājas mērķis. Turklāt pasūtītāja ir informējusi biroju, ka *Mercedes-Benz 2638* remonta pakalpojumu saņemšana tiks nodrošināta 2018. gada 3. augusta vispārīgās vienošanās „Par Nacionālo bruņoto spēku kaujas grupas transportlīdzekļu remontu" Nr. p-211/NP/2018/VAMOIC2017/188 (turpmāk – vispārīgā vienošanās) noslēgtā līguma ietvaros. Līdz ar to šobrīd pasūtītājai nepieciešamo vajadzību ir iespējams nodrošināt citā iepirkumā. Tā kā pasūtītājas rīcībā nav konstatējams pārkāpums, kas ir viens no priekšnosacījumiem iesnieguma iesniegšanai saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 68. panta piekto daļu, pieteicējas iesniegums ir acīmredzami noraidāms, kā arī iesniegumā ietvertās ziņas ir acīmredzami nepietiekamas pieteicējas prasības apmierināšanai.

[6] Pieteicēja iesniedza tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Ir pārkāpts Administratīvā procesa likuma 63. pants, jo pieteicējas iesniegums par iespējamu Publisko iepirkumu likuma un konkursa nolikuma prasību pārkāpumu no divu citu konkursa dalībnieku puses joprojām nav pēc būtības izvērtēts. Tādējādi ir aizskartas Publisko iepirkumu likuma 2. panta 2. punktā noteiktās pieteicējas tiesības uz brīvu konkurenci un vienlīdzīgu, un taisnīgu attieksmi.

[6.2] Pasūtītājai nebija objektīva pamata pārtraukt iepirkumu, jo nedz pasūtītājs, nedz birojs nepilnības nolikumā iepriekš nebija konstatējuši. Birojs jau iepriekš bija konstatējis, ka pasūtītājas atruna, ka tās rīcībā nav instrumentu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanai, ir pretrunā ar Publisko iepirkumu likuma 53. pantā noteikto pasūtītājas pienākumu izvērtēt visus aspektus, kas ietekmē cenu veidošanās mehānismu.

[6.3] Pasūtītāja nav minējusi argumentus, kas kavē piesaistīt piedāvājumu izvērtēšanā Nacionālo bruņoto spēku štatā esošos tehniskos ekspertus, citus ekspertus vai iegūt ražotāja noteiktos darbu veikšanas laika normatīvus.

[6.4] Pasūtītājas arguments, ka tās rīcībā nav instrumentu, lai izvērtētu nepamatoti lētus piedāvājumus, faktiski nozīmē, ka pasūtītāja nespēj efektīvi apsaimniekot piešķirtos budžeta līdzekļus.

[6.5] Iespēja saņemt konkursā minētos remontdarbus cita līguma ietvaros nevar būt patiesais iemesls iepirkuma pārtraukšanai, jo minētais līgums noslēgts jau 2018. gada 3. augustā, t.i., pirms konkursa izsludināšanas. Pasūtītāja sūdzību iesniegšanas gadījumā izmanto likumā paredzēto iepirkuma pārtraukšanas regulējumu pretēji tā mērķim, tādējādi izvairoties no strīdīgu situāciju tiesiskas atrisināšanas. Tas apdraud gan privātpersonu tiesisko interešu ievērošanu, gan iepirkumu sistēmas efektīvu darbību, jo, nepanākot taisnīgu risinājumu, tirgus dalībnieki izvēlas neturpināt dalību pasūtītājas konkursos, kas samazina konkurenci un palielina cenu līmeni.

[6.6] Birojs ir pieņēmis pretrunīgus lēmumus, 2020. gada 8. jūnija lēmumā Nr. 4-1.2/20-90 norādot, ka pasūtītājai ir pienākums izvērtēt visus cenu veidošanās mehānismus, un nespēja to izdarīt nav tiesiski attaisnojama, bet pārsūdzētajā lēmumā šis arguments atzīts par objektīvu pamatu konkursa pārtraukšanai.

[7] Birojs paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka to neatzīst, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

Papildus birojs norāda, ka nav saskatāmas pretrunas biroja lēmumos. Biroja 2020. gada 8. jūnija lēmums Nr. 4-1.2/20-90 neatceļ pasūtītājas tiesības jebkurā brīdī pārtraukt konkursu, ja tam ir objektīvs pamatojums. Birojs nolikumā nepilnības nekonstatēja, jo nolikuma prasības netika apstrīdētas.

[8] Pasūtītāja paskaidrojumā par pieteikumu norāda argumentus, kas minēti pasūtītājas 2020. gada 3. jūlija lēmumā par konkursa pārtraukšanu, un lūdz atstāt spēkā pasūtītājas lēmumu.

Papildus pasūtītāja norāda, ka 2018. gada 3. augustā parakstītā vispārīgā vienošanās starp pasūtītāju un pieteicēju, sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „BUSS TEHNIKA" paredz riteņu transportlīdzekļu *Mercedes-Benz* un *MAN* III un IV līmeņa remontu ar rezerves daļu nomaiņu. Vispārīgās vienošanās ietvaros tiek piešķirtas līguma slēgšanas tiesības uz 24 mēnešiem. Pirmā līguma, kas noslēgts ar pieteicēju, darbības termiņš bija līdz 2020. gada 3. augustam.

2020. gada 19. maijā tika sasaukta līguma piešķiršanas komisija, kam vispārīgās vienošanās ietvaros bija jāpiešķir līguma slēgšanas tiesības nākamajam līguma periodam no 2020. gada 3. augusta līdz 2022. gada 2. augustam. Saskaņā ar vispārīgās vienošanās noteikumiem komersanti tika uzaicināti iesniegt jaunus cenu piedāvājumus par vispārīgās vienošanās priekšmetu, tai skaitā arī par transportlīdzekli *Mercedes-Benz 2638*. 2020. gada 30. jūnijā līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs", un 2020. gada 20. jūlijā noslēgts līgums.

Tātad turpināt iepirkumu konkursu vairs nav lietderīgi, jo transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remontu iespējams veikt ar vispārīgās vienošanās ietvaros noslēgto līgumu.

[9] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Pieteicējas pārstāvis uzsvēra, ka pieteicējas iesniegumi par divu pretendentu nepamatoti lētajiem piedāvājumiem joprojām nav izvērtēti, un pieteicēja vēlas, lai tiesa uzdod pasūtītājai šo jautājumu izvērtēt. Pieteicēja pauda uzskatu, ka arī tajā gadījumā, kad ir konstatējams objektīvs pamats konkursa pārtraukšanai, ir jāvērtē, vai pretendentu iesniegtie piedāvājumi nav nepamatoti lēti. Pieteicēja uzsvēra, ka savā piedāvājumā darbu izpildes laikus norādījusi, pamatojoties uz ražotāja noteiktajiem darbu izpildes laikiem.

Pasūtītājas pārstāvji pieteikumu neatzina, atsaucoties uz rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem. Pasūtītājas pārstāvis pauda uzskatu, ka atklāta konkursa „Nacionālo bruņoto spēku kaujas grupas transportlīdzekļu III un IV līmeņa remonts" (id. Nr. VAMOIC 2017/188) (turpmāk – cits

konkurss) ietvaros noslēgtā vispārīgā vienošanās pieļāva palielināt modeļu, kuriem veicams remonts, skaitu. Vienlaikus pasūtītājas pārstāvis informēja, ka, izsludinot konkursu, pasūtītāja nezināja par vispārīgās vienošanās esību.

Tomēr tiesas sēdē pasūtītājas pārstāvji nevarēja norādīt konkrētu cita konkursa nolikumā paredzētu regulējumu, kas šādu iespēju pieļauj. Tikai pēc tiesas norādes pasūtītājas pārstāvji paskaidroja, ka šāds regulējums ir paredzēts cita konkursa nolikuma 2. pielikumā esošajā tehniskajā specifikācijā (*lietas 1. sējuma 85.-87. lapa*), kur norādīts, ka remontu var pieprasīt arī norādīto transportlīdzekļu modifikāciju modeļiem. Pasūtītājas pārstāvis pauda uzskatu, ka transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638* ir transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikācijas modelis. Kā paskaidroja pasūtītājas pārstāvis, pasūtītāja nevērtē remontdarbu izpildes laiku un viņu tas neinteresē. Ja pretendents apgalvo, ka remontdarbus par attiecīgo cenu varēs izpildīt, pasūtītājai nav pamata to apšaubīt.

Biroja pārstāve pieteikumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem. Atbildot uz tiesas jautājumu, biroja pārstāve paskaidroja, ka birojs nav aplūkojis tuvāk cita konkursa nolikumu, bet ir redzējis tā nosaukumu, no kura secinājis, ka vispārīgās vienošanās ietvaros bija pieļaujama līguma noslēgšana arī par transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remontu. Biroja pārstāve arī paskaidroja ka birojs neuzskata, ka nolikums liedz izvērtēt nepamatoti lētus piedāvājumus.

[10] Lietas izskatīšana pabeigta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[11] Atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 28. februāra noteikumu Nr. 107 „Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība" 230. punktam pasūtītājs var jebkurā brīdī pārtraukt izsludinātu iepirkuma procedūru, ja tam ir objektīvs pamatojums.

Kā izriet no lēmumā par lietas ierosināšanu plaši izklāstītās Augstākās tiesas judikatūras, kuras pamatā ir arī Eiropas Savienības Tiesas atziņas, pasūtītājam iepirkuma pārtraukšanā ir liela rīcības brīvība. Tomēr pasūtītāja lēmums nedrīkst būt patvaļīgs un pārkāpt publiskā iepirkuma tiesību principus. Tam ir jābūt objektīvi pamatotam.

[12] Pasūtītājas 2020. gada 3. jūlija lēmumā konkursa pārtraukšanas pamatojums norādīts – pasūtītājas rīcībā nav instrumentu, lai izpildītu biroja lēmumu, un konkursa nolikumā ir nepilnības.

No iepirkuma komisijas 2020. gada 3. jūlija sēdes protokola (*lietas 1. sējuma 57.-58. lapa*) (turpmāk – protokols) gūstams neliels ieskats iepirkuma komisijas apsvērumos, kas bijuši par pamatu šādam secinājumam. Iepirkuma komisija diskutēja, ka darbu veikšanas laiku netika plānots vērtēt atsevišķi. Saskaņā ar tehnisko–finanšu piedāvājumu darbu izpildes laiks ir saistīts ar pakalpojuma izmaksām, kas veido gabaldarba izmaksas. Pasūtītāja nav izvirzījusi prasības darba izpildes laikam pa atsevišķām pozīcijām. Komisijas ieskatā nebūtu pareizi izmantot darbu veikšanas laiku kā izslēgšanas kritēriju. Komisija piekrita birojam, ka piedāvājumi šajā pozīcijā var nebūt īsti un nopietni. Turklāt pasūtītāja neveiks laika kontroli atsevišķiem darbiem. Pasūtītāja ir noteikusi darba izpildes maksimālo laiku – 30 dienas pēc tāmes saskaņošanas. Tātad vienīgi šī laika neievērošana būtu par pamatu sankciju piemērošanai.

Pieteicējas iesniegumu izskatīšanas laikā birojā pasūtītāja nāca klajā ar vēl vienu apstākli konkursa pārtraukšanai – transportlīdzekļu *Mercedes-Benz 2638* remonta pakalpojumi tiks nodrošināti vispārīgās vienošanās ietvaros noslēgtajā līgumā (*lietas 1. sējuma 54. lapa*).

Līdz ar to lietā, secīgi izvērtējot šos abus apstākļus, izšķirams, vai konkursa pārtraukšana ir objektīvi pamatota.

[13] Publisko iepirkumu likuma 2. pantā nostiprināti piemērojamie publiskā iepirkuma procedūras pamatprincipi – atklātums, piegādātāju brīva konkurence, vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret tiem un pasūtītāja līdzekļu efektīva izmantošana, maksimāli samazinot tā risku.

Šie pamatprincipi caurvij visu iepirkuma procedūru un ir paturami prātā gan iepirkuma dokumentācijas sagatavošanā, piedāvājumu atlasē un izvērtēšanā, gan īstenojot tiesas kontroli pār publiskā iepirkuma procedūrā pieņemto lēmumu tiesiskumu (*Augstākās tiesas 2020. gada 4. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-619/2020 (A420268518) 10. punkts*). Šo principu loma ir nodrošināt iepirkuma priekšmeta piešķiršanā vienlīdzīgu attieksmi, kas izslēgtu starp pretendentiem negodīgu konkurenci un iepriekš zināmu priekšrocību piešķiršanu, vienlaikus sasniedzot publiskā iepirkuma regulējuma galveno mērķi – valsts budžeta līdzekļu efektīvu izlietojumu (salīdzinājumam *Augstākās tiesas 2013. gada 11. janvāra sprieduma lietā Nr. SKA-58/2013 (A420603010) 7. punkts* un *2019. gada 9. decembra lēmuma lietā Nr. SKA-1730/2019 (A420265119) 8. punkts*).

Piedāvājumu pārbaudes kritēriji ir viens no instrumentiem, ar kuru palīdzību pasūtītājs var panākt to, ka iepirkumā iegādātās preces vai pakalpojumi būs tādi, kā pasūtītājam nepieciešams, proti, ka tas saņems iepirkuma priekšmetam atbilstošu un pēc iespējas kvalitatīvu izpildījumu, tādējādi sasniedzot iepirkuma procedūras galveno mērķi – pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot nekvalitatīva izpildījuma risku (salīdzinājumam *Augstākas tiesas 2019. gada 9. decembra lēmuma lietā Nr. SKA-1730/2019 (A420265119) 8. punkts, 2020. gada 25. februāra lēmuma lietā Nr. SKA-948/2020 (A420125120) 7. punkts* un *2020. gada 27. augusta sprieduma lietā Nr. SKA-297/2020 (A420336717) 6. punkts*).

Publisko iepirkumu likums pasūtītājam paredz plašu rīcības brīvību konkrētu piedāvājumu pārbaudes kritēriju noteikšanā (salīdzinājumam *Augstākās tiesas 2019. gada 9. decembra lēmuma lietā Nr. SKA-1730/2019 (A420265119) 8. punkts, 2020. gada 25. februāra lēmuma lietā Nr. SKA-948/2020 (A420125120) 7. punkts* un *2020. gada 27. augusta sprieduma lietā Nr. SKA-297/2020 (A420336717) 6. punkts*).

Tādējādi visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai pasūtītājam ir tiesības noteikt tādus kritērijus, atbilstoši kuriem pasūtītājs vislabāk varēs novērtēt piedāvājumu attiecībā pret nepieciešamo preci vai pakalpojumu, pēc iespējas novēršot nekvalitatīva izpildījuma risku (salīdzinājumam *Augstākās tiesas 2021. gada 31. marta sprieduma lietā Nr. SKA-322/2021 A420296418) 7. punkts*).

[14] Nolikums ir tiesību akts, uz kuru tiek balstīta turpmākā iepirkuma procedūra un kurš līdztekus normatīvajam regulējumam (un vienlaikus tam atbilstoši) reglamentē iepirkuma procedūras norisi. Tajā ietvertie noteikumi, tostarp kritēriji, kurus pasūtītājs vērtē, piešķirot līguma slēgšanas tiesības, ir saistoši līdz pat brīdim, kad tiek izpildīts vai ir kļuvis neapstrīdams lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Nolikums pēc savas tiesiskās dabas galīgi nenoregulē tiesiskās attiecības iepirkumu procesā un nav uzskatāms par administratīvo aktu, bet par tā pieņemšanas un līguma noslēgšanas vispārīgiem „spēles noteikumiem" (*Augstākās tiesas 2012. gada 17. augusta lēmuma lietā Nr. SKA-850/2012 (A420456612) 7. punkts*).

Nevar izslēgt, ka konkursa gaitā var atklāties nepilnības konkursa nolikumā, kuru dēļ nav iespējams turpināt konkursu. Tomēr, lai nepilnības konkursa nolikumā atzītu par objektīvu pamatojumu konkursa pārtraukšanai, ir jākonstatē, ka tās faktiski pastāv un ir objektīvs šķērslis turpmākai konkursa norisei. Turklāt par nepilnībām nolikumā ir pamats runāt tad, ja tās nevarēja novērst un saprātīgi paredzēt konkursa nolikuma sagatavošanas stadijā.

[15] Atbilstoši konkursa nolikuma 2.5. punktam pretendentam jāiesniedz piedāvājums par pilnu vērtējamo apjomu (pielikums Nr. 3 „Tehniskais–

finanšu piedāvājums"). Savukārt konkursa nolikuma pielikumā Nr. 3 „Tehniskais–finanšu piedāvājums" atsevišķi katram konkrētam darbam norādāms stundu skaits, cena *euro* stundā bez pievienotās vērtības nodokļa un cena par darbu *euro* bez pievienotās vērtības nodokļa.

Saskaņā ar konkursa nolikuma 10.3. punktu saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums (SVP) tiek aprēķināts pēc formulas: SVP=A+B+C, kur: remontdarbu koeficients A – tiek aprēķināts, lētākā remontu piedāvājuma kopsummu dalot ar pretendenta remontu piedāvājuma kopsummu; rezerves daļu koeficients B – tiek aprēķināts, lētākā rezerves daļu piedāvājuma kopsummu dalot ar pretendenta rezerves daļu piedāvājuma kopsummu; remontdarbu ilguma koeficients C – tiek aprēķināts, piedāvājuma ar mazāko kopējo remonta stundu skaitu dalot ar pretendenta kopējo remonta stundu skaitu.

Tādējādi pasūtītāja konkursa nolikumā ir noteikusi, kādi kritēriji tiks ņemti vērā, nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, tostarp pasūtītāja ir noteikusi, ka viens no piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem ir remontdarbu ilguma koeficients, kas tiek aprēķināts, piedāvājumā ar mazāko kopējo remonta stundu skaitu to dalot ar pretendenta kopējo remonta stundu skaitu.

[16] Augstākā tiesa, vērtējot iepirkuma pārtraukšanu nolikuma nepilnību dēļ, ir atzinusi, ka publisko iepirkumu rīkošanas jēga ir nodrošināt paša pasūtītāja (nevis kādas citas personas) vajadzības, tālab vispārīgi no pasūtītāja ir saprātīgi sagaidāms, ka tas iepirkuma nolikuma sagatavošanas stadijā pieliks nepieciešamās pūles, lai visupirms jau pats sev un arī iepirkumā ieinteresētajām personām definētu, kādu preci vai pakalpojumu tas vēlas iegādāties, un attiecīgi nolikumā izvirzītu tādas prasības, kas nodrošinās pasūtītāja vajadzības apmierinošu un atbilstīgu izpildījumu. Tālab, lai tālākās iepirkuma procedūras stadijās pasūtītājam radušās šaubas vai neskaidrības par iepirkuma priekšmetu vai nolikumā izvirzītajām prasībām atzītu par objektīvu pamatu iepirkuma pārtraukšanai, pasūtītājam tiesai ir jāspēj norādīt pārliecinošus argumentus tam, ka attiecīgās šaubas vai neskaidrības nevarēja tikt novērstas iepirkuma procedūras gaitā, bet vienīgi ar pretendentiem visnelabvēlīgākā instrumenta – iepirkuma pārtraukšanas – palīdzību. Ar vispārīgu aizbildināšanos, kas būtībā apliecina vienīgi to, ka pasūtītājs sākotnēji nebija pielicis nepieciešamās pūles, lai iepirkuma nolikumu sagatavotu ar pienācīgu rūpību, nav pietiekami, lai iepirkuma pārtraukšanu uzskatītu par objektīvi pamatotu. Jo īpaši tas tā ir situācijā, kad lēmums par iepirkuma pārtraukšanu pieņemts jau pēc pretendentu piedāvājumu atvēršanas (*Augstākās tiesas 2020. gada 19. augusta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-341/2020 (A420256817) 4. punkts*).

[17] Kā var saprast no protokola un pasūtītājas pārstāvja paskaidrojuma tiesas sēdē, ar nepilnībām konkursa nolikumā pasūtītāja ir domājusi apstākli, ka konkursa nolikums saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai paredz vērtēt remontdarbu ilguma koeficientu (apzīmējums C), tomēr pasūtītāja to nebija plānojusi vērtēt atsevišķi. Remontdarbu ilgums jeb remontdarbu izpildes laiks ir saistīts ar remontdarbu cenu (apzīmējums A).

Tādējādi pasūtītāja faktiski ir mainījusi pozīciju attiecībā uz pašas iepirkuma nolikumā noteiktajiem kritērijiem saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanā. Tiesa šādu pozīcijas maiņu atzīst par nepieļaujamu. Kā jau minēts iepriekš, pasūtītājam ir visai plaša rīcības brīvība konkrētu piedāvājumu pārbaudes kritēriju noteikšanā. Vienlaikus šo kritēriju noteikšanā pasūtītājam ir jābūt pietiekami rūpīgam un jāapzinās, ka pretendentu iesniegto piedāvājumu vērtēšana pasūtītājam būs jāveic atbilstoši paša izvirzītajiem kritērijiem. Pasūtītāja pēc piedāvājumu atvēršanas, uzvarētāja noteikšanas un divu sūdzību izskatīšanas birojā nevar tā vienkārši pārdomāt, norādot, ka pašas noteikto piedāvājumu izvērtēšanas kritēriju tomēr nebija plānojusi vērtēt. Šis jautājums pēc sava rakstura un būtības nav tāds, kuru pasūtītāja nevarēja apsvērt, sagatavojot konkursa nolikumu, līdz ar to no pasūtītājas bija sagaidāms, ka tā konkursa nolikuma sagatavošanas brīdī rūpīgi apsvērs kritērijus, atbilstoši kuriem nosakāms saimnieciski visizdevīgākais piedāvājums.

Turklāt neizpratni par šādu pasūtītājas pozīcijas maiņu rada apstāklis, ka konkurss pārtraukts pēc tam, kad jau divas reizes pasūtītāja atbilstoši konkursa nolikumam bija noteikusi uzvarētāju un birojs abas reizes šo pasūtītājas lēmumu atcēlis, uzdodot atkārtoti izvērtēt iesniegtos piedāvājumus tā iemesla dēļ, ka pasūtītāja nebija pienācīgi pārliecinājusies, vai uzvarētāja piedāvājums ir nopietns un īsts. Tātad nepilnības konkursa nolikumā pasūtītāja bija saskatījusi samērā vēlu (2020. gada 3. jūlijā), kas kopsakarā ar apstākli, ka pasūtītāja transportlīdzekļu *Mercedes-Benz 2638* remonta pakalpojumus jau 2020. gada 22. maijā bija nolēmusi iegūt citā iepirkumā (*lietas 2. sējuma 91. lapa*), liek secināt, ka nepilnības nolikumā ir formāls ieganstsiepirkuma pārtraukšanai.

Šādos apstākļos saprotamas ir pieteicējas saskatītās pretrunas biroja lēmumos, no vienas puses, nepamatoti lēta piedāvājuma sakarā uzdodot pasūtītājai izvērtēt darbu veikšanas laiku kā vienu no izmaksu veidojošajiem faktoriem, tomēr, no otras puses, akceptējot pasūtītājas nespēju to izdarīt kā objektīvu pamatu iepirkuma pārtraukšanai.

[18] Protokolā arī norādīts, ka pasūtītāja piekrīt biroja lēmumam, ka piedāvājumi pozīcijā – darba veikšanas laiks – var nebūt īsti un nopietni, tāpēc nebūtu pareizi izmantot darbu veikšanas laiku, kuru neviens nekontrolēs, kā izslēgšanas kritēriju.

Pirmkārt, tiesa nekonstatē, ka konkursa nolikumā būtu runa par darbu veikšanas laiku kā izslēgšanas kritēriju. Tas ir kritērijs saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma noteikšanai.

Otrkārt, neatkarīgi no tā, ka remontdarbu ilguma koeficients konkursa nolikumā ir noteikts kā viens no piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem, vienlaikus tehniskajā–finanšu piedāvājumā norādītais stundu skaits ietekmē remontdarbu koeficientu (apzīmējums A), jo tehniskajā–finanšu piedāvājumā norādīto cenu par katru konkrēto darbu iegūst, reizinot cenu *euro* stundā ar stundu skaitu. Līdz ar to pasūtītājai jebkurā gadījumā ir jāpārbauda, vai pretendenta piedāvājums attiecībā uz tajā norādīto stundu skaitu katra konkrētā remontdarbu veikšanai ir nopietns un īsts.

Šajā sakarā norādāms, ka valsts un pašvaldības līdzekļu efektīva izmantošana, maksimāli samazinot pasūtītāja risku, neietver vienīgi formālu lētākā piedāvājuma izvēli, bet arī droša un nopietna piedāvājuma izvēli (*Augstākās tiesas 2014. gada 15. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-24/2014 (A420472212) 6. punkts* un *2020. gada 30. marta sprieduma lietā Nr. SKA-605/2020 (A420340016) 6. punkts*).

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 53. pantu, ja piedāvājums konkrētam publiskam būvdarbu, publiskam piegādes vai publiskam pakalpojuma līgumam šķiet nepamatoti lēts, pasūtītājs pieprasa skaidrojumu par piedāvāto cenu vai izmaksām (pirmā daļa). Skaidrojums īpaši var attiekties uz: 1) ražošanas procesa, būvdarbu metodes vai sniedzamo pakalpojumu izmaksām; 2) izraudzītajiem tehniskajiem risinājumiem un īpaši izdevīgajiem būvdarbu veikšanas, preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas apstākļiem, kas ir pieejami pretendentam; 3) piedāvāto būvdarbu, preču vai pakalpojumu īpašībām un oriģinalitāti; 4) vides, sociālo un darba tiesību un darba aizsardzības jomas normatīvajos aktos un darba koplīgumos noteikto pienākumu ievērošanu; 5) saistībām pret apakšuzņēmējiem; 6) pretendenta saņemto komercdarbības atbalstu (otrā daļa). Pasūtītājs, konsultējoties ar pretendentu, izvērtē tā sniegtos skaidrojumus (trešā daļa). Pasūtītājs noraida piedāvājumu kā nepamatoti lētu, ja sniegtie skaidrojumi nepamato pretendenta piedāvāto zemo cenas vai izmaksu līmeni (ceturtā daļa).

No minētā izriet, ka, kaut arī pasūtītājam iepirkuma procedūrās efektīvas līdzekļu izmantošanas interesēs ir liela brīvība, nodrošinot pēc iespējas izdevīga piedāvājuma sagatavošanu, lai izvairītos no riska, ka pretendents par norādīto cenu nespēs izpildīt iepirkuma līgumu, pasūtītājam ir jāizvērtē piedāvāto līgumcenu pamatotība un jāizslēdz no dalības iepirkuma procedūrā tie pretendenti, kuru iesniegtie piedāvājumi ir nepamatoti lēti. Turklāt izvērtējums nepamatoti lēta piedāvājuma sakarā nedrīkst būt formāls, proti, pretēji tam, kā to tiesas sēdē norādīja pasūtītājas pārstāvis, nepietiek vien ar to, ka pretendents pasūtītājam ir sniedzis paskaidrojumu. Pasūtītājam pēc būtības ir jāpārbauda piedāvātās cenas ekonomiskais pamatojums.

Ievērojot minēto, pasūtītājai jebkurā gadījumā ir jāpārbauda piedāvājumu nopietnība un īstums attiecībā uz tajos norādīto remontdarbu ilgumu apstākļos, kad pretendenti ir norādījuši būtiski atšķirīgu laika patēriņu darbu veikšanai, kā tas ir izskatāmajā gadījumā. Tāpēc pasūtītāja argumenti, ka piedāvājumi šajā pozīcijā var nebūt īsti un nopietni, un tādēļ konkurss ir pārtraucams, neiztur kritiku.

Kā noskaidrots tiesas sēdē, pasūtītājas rīcībā ir līdzekļi, kā minēto pārbaudīt, proti, no Valsts ieņēmumu dienesta datiem ir iespējams iegūt informāciju par vidējām darbaspēka izmaksām, savukārt ieskatu par nepieciešamo laika patēriņu katra konkrētā remontdarba veikšanai ir iespējams gūt no ražotāja normatīviem. Arī tad, ja ir atšķirības starp pretendenta norādīto laika patēriņu un ražotāja normatīviem, piemēram, pretendents ir norādījis, ka darbus veiks ātrāk, pasūtītājs var lūgt skaidrot šīs atšķirības, tostarp lūdzot pretendentam nodemonstrēt, cik ilgā laikā tas var veikt konkrēto darbu. Līdz ar to protokolā norādītais, ka pasūtītājas rīcībā nav instrumentu, lai izpildītu biroja lēmumu, ir gan nepatiess, gan arī nepamatots, jo protokolā nav norādīts, kādu instrumentu trūkums pasūtītājai liedz izpildīt biroja lēmumu.

Arī tiesas sēdē pasūtītājas pārstāvji šādus instrumentus nevarēja identificēt, vien norādīja, ka pasūtītāju neinteresē, cik ilgā laikā pretendents izpildīs darbus un, ja pretendents apgalvo, ka remontdarbus par attiecīgo cenu varēs izpildīt, pasūtītājai nav pamata to apšaubīt. Šāds uzskats liecina par fundamentāli nepareizu pasūtītājas izpratni piedāvājumu izvērtēšanā sakarā ar nepamatoti lētu piedāvājumu.

Savukārt apstāklim, ka līguma izpildē piedāvājumā noteiktās darba stundas netiks kontrolētas, nav nozīmes. Tas, ka pasūtītāja ir noteikusi, ka viena transportlīdzekļa remontdarbi tiek veikti ne ilgāk kā 30 kalendāro dienu laikā pēc remonta izdevumu tāmes saskaņošanas ar pasūtītāja pārstāvi, neizslēdz nepieciešamību pasūtītājai pārbaudīt pretendenta norādīto cenu un līdz ar to arī tā piedāvājuma īstumu.

[19] Ievērojot minēto, konkursa nolikumā nav konstatējamas tādas nepilnības, kuras pasūtītāja nevarēja novērst un saprātīgi paredzēt konkursa nolikuma sagatavošanas stadijā.

Vienlaikus šis apstāklis – nepilnības nolikumā – ir izvērtējams kopsakarā ar otru pasūtītājas norādīto apstākli – transportlīdzekļu *Mercedes-Benz 2638* remonta pakalpojumi tiks nodrošināti citā iepirkumā noslēgtās vispārīgās vienošanās ietvaros noslēgtajā līgumā, ar ko pasūtītāja nāca klajā tikai paskaidrojumā birojam 2020. gada 27. jūlijā (*lietas 1. sējuma 54. lapa*), neskatoties uz to, ka šādu lēmumu pasūtītāja pieņēma jau 2020. gada 22. maijā, bet līguma slēgšanas tiesības sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" piešķīra 2020. gada 20. jūlijā, tātad – pirms konkursa pārtraukšanas 2020. gada 3. jūlijā.

[20] 2018. gada 3. augustā starp pasūtītāju un pieteicēju, sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „BUSS TEHNIKA" noslēgta vispārīgā vienošanās par riteņu transportlīdzekļu *Mercedes-Benz* un *MAN III* un *IV* līmeņa remontu ar rezerves daļu nomaiņu. Tās ietvaros līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas uz 24 mēnešiem.

Pirmā līguma, kas noslēgts ar pieteicēju, darbības termiņš bija līdz 2020. gada 3. augustam.

2020. gada 22. maijā komisija, kurai vispārīgās vienošanās ietvaros bija jāpiešķir līguma slēgšanas tiesības laika posmam no 2020. gada 3. augusta līdz 2022. gada 2. augustam, nolēma transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikāciju aizstāt ar *Mercedes-Benz 2638*, uzaicinot pieteicēju, sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „BUSS TEHNIKA" iesniegt jaunus cenu piedāvājumus par vispārīgās vienošanās priekšmetu, un 2020. gada 20. jūlijā starp pasūtītāju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs", kurai piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, noslēgts līgums (*lietas 1. sējuma 197.-198. lapa*).

[21] Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 56. panta trešajai daļai, slēdzot iepirkuma līgumus vispārīgās vienošanās ietvaros, puses neizdara būtiskus grozījumus vispārīgās vienošanās noteikumos.

Iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozīšana reglamentēta Publisko iepirkumu likuma 61. pantā. Atbilstoši minētā panta otrajai daļai vispārīgās vienošanās grozījumi ir būtiski jebkurā no šādiem gadījumiem:

1) grozītie vai vispārīgās vienošanās noteikumi, ja tie būtu bijuši paredzēti iepirkuma procedūras dokumentos, pieļautu atšķirīgu piedāvājumu iesniegšanu vai citu kandidātu vai pretendentu dalību vai izvēli iepirkuma procedūrā;

2) ekonomiskais līdzsvars (piemēram, risku sadalījums un tos kompensējošie līdzekļi), ko paredz vispārīgā vienošanās, tiek mainīts iepirkuma procedūrā izraudzītā pretendenta interesēs;

3) iepirkuma līguma priekšmetā ietver piegādes, pakalpojumus vai būvdarbus, ko neparedz sākotnēji noslēgtais iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās;

4) iepirkuma procedūrā izraudzīto pretendentu (līgumslēdzēju pusi) aizstāj ar citu piegādātāju.

Vispārīgā vienošanās paredz veikt riteņu transportlīdzekļu *Mercedes-Benz* un *MAN III* un *IV* līmeņa remontu ar rezerves daļu nomaiņu. Cita konkursa nolikuma 8. punktā, kur noteikts iepirkuma priekšmets un apjomi, ir uzskaitīti konkrēti transportlīdzekļi. To vidū nav transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638*. Tādējādi līguma noslēgšana starp pasūtītāju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Zemgales remonta centrs" ir uzlūkojama kā būtiski grozījumi atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 61. panta otrās daļas 3. punktam, kas faktiski ir pielīdzināma jauna līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai.

[22] Publisko iepirkumu likuma 61. panta trešajā daļā ir noteikti gadījumi, kad ir pieļaujami būtiski iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozījumi, tostarp gadījumā, kad iepirkuma procedūras dokumenti un iepirkuma līgums vai vispārīgā vienošanās skaidri un nepārprotami paredz grozījumu iespēju, nosacījumus, ar kādiem grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjomu un būtību (1. punkts).

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas atziņām Augstākā tiesa ir norādījusi, ka minētais regulējums ir interpretējams tādējādi, ka būtisku grozījumu izdarīšana iepirkuma līgumā pēc līguma noslēgšanas ir pieļaujama tad, ja iepirkuma dokumentos šāda iespēja ir bijusi paredzēta skaidri un nepārprotami, nodrošinot, ka visi saimnieciskās darbības subjekti, kas ieinteresēti piedalīties minētajā līgumā, iepazīstoties ar iepirkuma dokumentāciju, apzinās būtisku grozījumu veikšanas iespēju (*Augstākās tiesas 2019. gada 20. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-869/2019 A420143417 8. un 9. punkts*).

Tādējādi izvērtējams, vai cita konkursa dokumenti un vispārīgā vienošanās skaidri un nepārprotami paredz iespēju izdarīt būtiskus grozījumus, proti, noslēgt līgumu par cita konkursa nolikuma 8. punktā neparedzētu transportlīdzekli.

[23] Tikai pēc tiesas norādes tiesas sēdē pasūtītājas pārstāvji spēja identificēt, ka šāda iespēja ir paredzēta cita konkursa nolikumam pievienotajā tehniskajā specifikācijā, proti, tur ir norādīts, ka remontu var pieprasīt arī norādīto transportlīdzekļu modifikāciju modeļiem.

Arī vispārīgās vienošanās 4.2.3. punktā norādīts, ka pasūtītāja ir tiesīga pieprasīt veikt remontdarbus arī transportlīdzekļu modifikācijas modeļiem, bet 4.1.11. punktā – ka izpildītājs veic remontdarbus transportlīdzekļu modifikācijas modeļiem.

Tātad, kā to noteic konkursa nolikums un vispārīgā vienošanās, remontdarbi var tik veikti arī cita konkursa nolikuma 8. punktā norādīto transportlīdzekļu modifikāciju (modifikācijas) modeļiem. Kā tiesas sēdē apgalvoja pasūtītājas pārstāvji, transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638* ir transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikācijas modelis.

[24] Lai noskaidrotu, kā saprotams, termins „transportlīdzekļa modifikācijas modelis", un vai patiesi transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638* ir transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikācijas modelis, tiesa ne tikai lūdza izteikties procesa dalībniekiem, bet arī vērsās pie oficiālā *Mercedes-Benz* pārstāvja Latvijā – sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DOMENIKSS".

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „DOMENIKSS", tostarp izvērtējot attiecīgo transportlīdzekļu reģistrācijas apliecībās norādīto, sniedza tiesai informāciju, ka *Mercedes-Benz* kravas automobiļus atkarībā no to izlaiduma gada un to pilnajām masām var iedalīt dažādās modeļu saimēs, modeļos un modeļu paaudzēs. Modeļus apzīmē ar 3-4 simbolu indeksu, kurā ar modeļa koda pirmajiem 1-2 simboliem tiek norādīta automobiļa pilnā masa tonnās, savukārt ar 3-4 simboliem norāda noapaļotu motora jaudu. Piemēram, modelis 2632 nozīmē automašīnu ar 26 tonnu pilno masu un 320 zirgspēku motora jaudu. Modeļu saimes atkarībā no konstrukcijas īpatnībām (piedziņas formula, kabīņu konstrukcija, garenbāze, balstiekārtas konstrukcija, pārnesumkārbas konstrukcija, pilnā masa, motora jauda, paredzamais pielietojums utt.) var sīkāk iedalīt modifikācijās. Populārākās modifikācijas apzīmē ar burtiem un to kombinācijām. Piemēram, L – gaisa balstiekārta velkošajam tiltam, S – sedlu vilcējs, A – pilnpiedziņas (4x4, 6x6, 8x8) šasija, K – pašizgāzēja šasija, B – betonvedēja šasija, LS – sedlu vilcējs ar gaisa balstiekārtu velkošajam tiltam, AK – pilnpiedziņas pašizgāzēja šasija. Vadoties no reģistrācijas apliecībās norādītās informācijas, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DOMENIKSS" ieskatā transportlīdzekļi *Mercedes-Benz 2632* (pirmās reģistrācijas gads 1982) un *Mercedes-Benz 2638* (pirmās reģistrācijas gads 1994) pieder atšķirīgām modeļu paaudzēm, bet ir uzskatāmi par piederīgiem vienai 26 tonnīgo *Mercedes-Benz* modeļu saimei.

Attiecībā uz terminu „transportlīdzekļa modifikācijas modelis" sabiedrība ar ierobežotu atbildību „DOMENIKSS" norādīja, ka šis termins nav korekts, jo modelis ir uzskatāms par plašāku dalījumu, savukārt modifikācija ir sīkāks dalījums. Tāpēc korekts būtu termins „transportlīdzekļa modeļa modifikācija" (*lietas 2. sējuma 82. lapa*).

No minētā, pirmkārt, secināms, ka termins „transportlīdzekļa modifikācijas modelis" ir nesaprotams, neskaidrs un nekorekts. Termins „modelis" ir plašāks par terminu „modifikācija". Modifikācijas ir iespējamas transportlīdzekļa modelim, bet nav iespējama situācija, kad transportlīdzekļu modifikācijām ir modeļi. Otrkārt, transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638* nav transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikācijas modelis. Gan transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638*, gan arī transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2632 AK* ir piederīgi 26 tonnīgo *Mercedes-Benz* modeļu saimei. Tātad neviens no šiem transportlīdzekļiem nav modifikācija otram. Tie abi ir plašāka dalījuma – 26 tonnīgo *Mercedes-Benz* modeļu saimes – sīkākas vienības (modifikācijas).

Minētie secinājumi izriet arī no pasūtītājas atbildēm uz tiesas jautājumiem (*lietas 2. sējuma 78.–79. lapa*). Proti, no pasūtītājas atbildes uz tiesas jautājumu, kas bija par pamatu uzskatīt, ka transportlīdzeklis *Mercedes-Benz 2638* ir transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2632 AK* modifikācijas modelis, faktiski izriet, ka abi minētie transportlīdzekļi ir *Mercedes-Benz* NG sērijas modifikācijas, nevis ka kāds no tiem būtu modifikācija otram.

Savukārt birojs minētajā jautājumā nav sniedzis viedokli, norādot, ka, ņemot vērā pasūtītājas kompetenci iepirkuma priekšmeta jomā, tam nebija pamata apšaubīt, ka transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remonts atbilst vispārīgās vienošanās priekšmetam un nosacījumiem (*lietas 2. sējuma 66. lapas reverss*).

[25] Kā norādīts iepriekš, būtisku grozījumu izdarīšanas iespējai iepirkuma dokumentos ir jābūt *skaidri un nepārprotami* paredzētai.

Izskatāmajā gadījumā nevar atzīt, ka iepirkuma dokumentos tas ir skaidri un nepārprotami paredzēts.

Pirmkārt, termins „transportlīdzekļa modifikācijas modelis" ir nesaprotams un neskaidrs. Transportlīdzekļu modifikācijām nevar būt modeļu.

Otrkārt, tikai tiesas sēdē pēc tiesas norādes pasūtītāja spēja identificēt, kur iepirkuma dokumentus ir norāde par iespēju pieprasīt remontu konkursa nolikuma 8. punktā neminētiem transportlīdzekļiem. Tas liecina, ka pati pasūtītāja pilnībā neapzinās, kur cita konkursa dokumentos ir paredzēta šāda iespēja.

Treškārt, tiesa par būtisku uzskata arī apstākli, ka visā tiesvedības laikā pasūtītāja nevienā brīdī, arī pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DOMENIKSS" skaidrojuma saņemšanas, nenorādīja, ka cita konkursa nolikumā varētu būt ieviesusies kāda pārrakstīšanās kļūda un ka ar attiecīgo regulējumu pasūtītāja bija domājusi, un arī pretendenti bija sapratuši (apzinājušies) ko citu.

Ceturtkārt, ja reiz transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remonts varēja tikt nodrošināts ar vispārīgās vienošanās ietvaros noslēgtu līgumu, nav saprotams, kādēļ vispār tika rīkots konkurss. Pasūtītājas paskaidrojums, ka tā nezināja par vispārīgās vienošanās esību, nepelna ievērību.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka līguma noslēgšana vispārīgās vienošanās ietvaros par transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remontu nebija pieļaujama. Tas noslēgts, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumā noteiktās iepirkuma procedūras.

Šādos apstākļos noslēgtu līgumu nevar atzīt par objektīvu pamatu konkursa pārtraukšanai.

[26] Apkopojot minēto, tiesa atzīst, ka konkursa pārtraukšanai nav objektīva pamatojuma un tas ir pārtraukts nepamatoti un patvaļīgi. Pasūtītājas norādītās nepilnības konkursa nolikumā, nespēja izpildīt biroja lēmumu un vispārīgās vienošanās ietvaros prettiesiski noslēgtais līgums nav uzskatāmi par objektīviem, no pasūtītājas gribas neatkarīgiem apstākļiem, kas pamatotu konkursa pārtraukšanu.

[27] Atbilstoši Augstākās tiesas judikatūrai, pārbaudot biroja lēmumu, ar kuru iesniegums atstāts bez izskatīšanas, tiesai sākotnēji pārbaudāms, vai birojam bija pamats pieteikumu atstāt bez izskatīšanas. Ja tiesa secina, ka biroja lēmums ir pamatots, tiesa ar spriedumu noraida pieteikumu par konkrēto biroja lēmumu, un tai nav pamata veikt tālāku pasūtītāja rīcības, par kuru sūdzība birojam bija iesniegta, pārbaudi. Savukārt, ja biroja lēmums par iesnieguma atstāšanu bez izskatīšanas nav pamatots, tad atzīstams, ka iestāde ir atteikusies no iespējas pārskatīt funkcionāli zemākas iestādes (pasūtītāja) lēmumu (rīcību). Tādā gadījumā tiesa atbilstoši iedibinātajai praksei pati lemj par pasūtītāja lēmuma (rīcības) tiesiskumu, sprieduma rezolutīvajā daļā lemjot vienīgi par šo pasūtītāja lēmumu vai rīcību, nevis par biroja lēmumu (piemēram, *Augstākās tiesas 2017. gada 7. jūlija sprieduma lietā Nr. SKA-228/2017 (A420372114) 12. punkts*).

Tiesas vērtējumā birojs pieteicējas iesniegumu ir izskatījis nepieļaujami virspusēji. No pārsūdzētā lēmuma izriet, ka birojs, vērtējot to, vai konkursa pārtraukšanai ir objektīvs pamatojums, ir ņēmis vērā tikai to, vai pasūtītāja ir norādījusi pamatojumu. Tomēr šāda pieeja nav pieļaujama. Birojam ir jāizvērtē, vai pasūtītājas norādītais pamatojums, ir patiesībai atbilstošs, konkrētajā gadījumā – vai patiesi konkursa nolikumā ir nepilnības, kas ir objektīvs šķērslis turpmākai konkursa norisei, un kuras pasūtītāja nevarēja novērst un saprātīgi paredzēt konkursa nolikuma sagatavošanas stadijā. Arī, akceptējot pasūtītājas norādīto apstākli, ka transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remonts atbilst vispārīgās vienošanās priekšmetam un nosacījumiem, birojs nav palūkojies tālāk par vispārīgās vienošanās nosaukumu. Pretēji biroja pārstāves tiesas sēdē norādītajam tās nosaukums nesniedz pat priekšstatu par to, vai līguma noslēgšana vispārīgās vienošanās ietvaros par transportlīdzekļa *Mercedes-Benz 2638* remontu ir pieļaujama. Nav šaubu arī par to, ka birojs, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, nav apsvēris jautājumu par cita konkursa dokumentos ietverto regulējumu, ka remontu var pieprasīt arī norādīto transportlīdzekļu modifikācijas modeļiem.

Kaut arī šajā lietā nav veicama kontrole pār citā konkursā pieņemtajiem lēmumiem, un iepirkuma pārtraukšanas pamats var būt arī mainījušies faktiskie apstākļi, tiesa uzskata, ka nav pieļaujams līguma noslēgšanu, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumā noteiktās iepirkuma procedūras, atzīt par

objektīvu pamatu šā konkursa pārtraukšanai.

Tā kā birojs nepamatoti atstāja pieteicējas iesniegumu bez izskatīšanas, atceļams ir pasūtītājas lēmums par konkursa pārtraukšanu.

Atceļot lēmumu par iepirkuma pārtraukšanu, pasūtītājai ir jāturpina iepirkums no stadijas, kurā tas tika pārtraukts (*Augstākās tiesas 2011. gada 22. jūlija lēmuma lietā Nr. SKA-795/2011 (A420512911) 7. punkts*).

[28] Neskatoties uz to, ka jau lēmumā par lietas ierosināšanu pieteicējai izskaidrots šajā lietā vērtējamais jautājums – vai iepirkuma pārtraukšanai ir objektīvs pamatojums, pieteicēja joprojām tiesas sēdē uzstāja, ka pasūtītājai ir jāizvērtē jautājums par to, vai cita pretendenta piedāvājums bija nepamatoti lēts, norādot, ka ir pārkāpts Administratīvā procesa likuma 63. pants.

Šie apsvērumi joprojām ir nepamatoti. Iepirkuma pārtraukšanas gadījumā nav pamata pievērsies jautājumam par nepamatoti lētu piedāvājumu, un Administratīvā procesa likuma 63. panta pārkāpums nav konstatējams.

[29] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai, apmierinot pieteikumu, no atbildētājas par labu pieteicējai piespriežama valsts nodeva 30 *euro*, kuru pieteicēja samaksājusi par pieteikuma iesniegšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmo daļu, 251. panta sesto daļu, 253. panta pirmo daļu un Publisko iepirkumu likuma 72. panta otro daļu, tiesa

nosprieda

Apmierināt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „RIPO SERVISS" pieteikumu.

Atcelt Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 2020. gada 3. jūlija lēmumu (protokols Nr. AM NBS NP 2019/046-09) ar tā pieņemšanas dienu.

Piespriest no atbildētājas – Latvijas Republikas – par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „RIPO SERVISS" (reģistrācijas numurs 40203069836) valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākajā tiesā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I. Andruškina

Tiesnese I. Freimane

Tiesnese M. Romanova

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU